

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 128/2026-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ], zastúpených OLEXOVA VASILISIN s.r.o., Gorkého 6, Bratislava, proti upovedomeniu Krajskej prokuratúry v Bratislave sp. zn. 1 Kn 757/24/1100 z 29. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. februára 2025 domáhajú vyslovenia porušenia ich základných práv podľa čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a ich práv zaručených čl. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomením krajskej prokuratúry sp. zn. 1 Kn 757/24/1100 z 29. novembra 2024 (ďalej len „namietané upovedomenie“). Zároveň ústavný súd žiadajú, aby namietané upovedomenie zrušil a vrátil ich vec krajskej prokuratúre na nové konanie a priznal im primerané finančné zadosťučinenie každému po 2 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.
2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 20. novembra 2023 trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania, ktorého sa mala podľa tvrdení sťažovateľky obsiahnutých v trestnom oznámení dopustiť stará matka na svojom maloletom vnukovi (sťažovateľovi, synovi sťažovateľky; pozn.) tým, že mu mala po tom, čo ho na účel vykonania potreby odprevadila na toalety, neprípustne obchytávať intímne miesta,

resp. s nimi manipulovať. Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II ČVS: ORP-764/1-VYS-B3-2023 z 12. apríla 2024 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) bolo trestné oznámenie podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté s odôvodnením, že nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Sťažnosť, ktorú sťažovateľka proti uzneseniu vyšetrovateľa podala, bola zamietnutá uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava III sp. zn. 1Pn 1136/23/1103 z 24. júna 2024 (ďalej len „uznesenie prokurátorky“). Žiadosť sťažovateľky o preskúmanie uznesenia prokurátorky bola vybavená namietaným upovedomením krajskej prokuratúry, v ktorom táto konštatovala, že nie sú dané dôvody na prijatie prokurátorských opatrení.

II.

Argumentácia ústavnej sťažnosti

3. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti argumentujú, že orgány činné v trestnom konaní pri posúdení trestného oznámenia sťažovateľky a prešetrenia veci vychádzali jednostranne iba z tvrdení bývalého manžela sťažovateľky (otec maloletého sťažovateľa, pozn.) a úradu sociálnej kurately, kde títo upozornili na to, že sťažovateľka nerešpektuje nariadené neodkladné opatrenie upravujúce styk bývalého manžela sťažovateľky s maloletým sťažovateľom. Sú toho názoru, že príčiny a okolnosti vzájomného konfliktu medzi sťažovateľkou a jej bývalým manželom mali byť hodnotené komplexne, čo sa nestalo. Prezentujú názor, že rodičovský konflikt nebol predmetom dotknutého konania o trestnom oznámení, a teda nemal byť ani dôvodom na to, aby dozorujúca prokurátorka hodnotila okolnosti rodičovského konfliktu selektívne, zistila skutkový stav nedostatočne a bagatelizovala závažnosť tvrdení maloletého sťažovateľa o skutku do tej miery, že mu neumožnila sa k veci vyjadriť. Sú tak toho názoru, že orgánmi činnými v trestnom konaní prijatý záver, že nešlo o sexuálne obťažovanie ani o iné závažné konanie, opierajúci sa iba o tvrdenie starej matky ako osoby podozrivej zo skutku, bez toho, aby prokuratúra umožnila maloletému sťažovateľovi sa k veci vyjadriť, je nezákonný a ústavne neudržateľný. Namietajú, že dozorujúca prokurátorka nevenovala pozornosť tvrdeniu sťažovateľky, že psychiatrické problémy maloletého sťažovateľa, ktorý má Aspergerov syndróm, prepukli v minulosti po tom, čo sa začal realizovať samostatný styk maloletého sťažovateľa s otcom a starou matkou, a túto okolnosť považujú z hľadiska obsahu podaného trestného oznámenia za relevantnú.

4. Sťažovatelia dôvodujú, že krajská prokuratúra nijako nekorigovala sťažovateľkou predstretú nedostatky prešetrenia trestného oznámenia, preto v jej postupe vidia porušenie všetkých označených práv zaručených ústavou a dohovorom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. V ústavnej sťažnosti sťažovatelia namietajú porušenie svojich označených práv namietaným upovedomením krajskej prokuratúry, ktorým nebolo vyhovené žiadosti sťažovateľky o preskúmanie rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, ktoré odmietli ňou podané trestné oznámenie o podozrení z trestnej činnosti sexuálneho charakteru, údajne spáchanej na maloletom sťažovateľovi jeho starou matkou.

6. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry uviedol, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a nemožno ho odvodiť ani z niektorého zo základných práv alebo slobôd (II. ÚS 42/00, II. ÚS 208/2020). Vyslovil tiež, že «Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy... nie je ani oprávnenie „každého“, aby na základe jeho návrhu (podnetu) bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu voči označeným osobám. Takéto základné právo „každého“ nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku, prípadne v zákone o prokuratúre» (I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00, II. ÚS 208/2020). O porušení už označeného práva sťažovateľov by bolo možné uvažovať len za okolností, že by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu sťažovateľky pozornosť, ktorú vyžaduje zákon.

7. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom namietaného upovedomenia krajskej prokuratúry a zistil, že táto v úvode namietaného upovedomenia ozrejmla obsah námietok sťažovateľky, ktoré vyhodnotila ako identické so sťažnostnými námietkami, ktoré boli predstreté sťažovateľkou v sťažnosti uplatnenej proti uzneseniu vyšetrovateľa. Podľa krajskej prokuratúry sťažovateľka namietala, že je záver orgánov činných v trestnom konaní, ktoré odmietli jej trestné oznámenie, nepodložený, nepreskúmateľný, neodôvodnený a odporujúci vykonanému dokazovaniu. Poukázala na to, že sťažovateľka spochybnila spôsobilosť vyšetrovateľa a dozorujúcej prokurátorky odborne vyhodnotiť konanie starej matky a dopad tohto konania na psychiku maloletého sťažovateľa, preto bola presvedčená o nevyhnutnosti vykonať výsluch maloletého s prizvaním psychológa.

8. Krajská prokuratúra neprijala tvrdenia sťažovateľky o nezákonnosti a neodôvodnenosti vydaných rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní. Odkázala ako na vecne správne na závery uznesenia vyšetrovateľa a uznesenia prokurátorky. Podotkla, že obsah ňou preskúmaného spisového materiálu obsahuje informácie o nespočetných podaniach a trestných oznámeniach podávaných vzájomne tak zo strany bývalého manžela na sťažovateľku, ako aj zo strany sťažovateľky na bývalého manžela a jeho matku, teda na starú matku sťažovateľa, kde podstatu podaní predstavuje spor a snahu matky obmedziť kontakt otca a starej matky s maloletým sťažovateľom. Akcentovala aj informáciu o vydaní trestného rozkazu, ktorým bola sťažovateľka uznaná vinnou z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, a tiež skutočnosť, že návrhy sťažovateľky na vydanie neodkladného opatrenia voči otcovi maloletého sťažovateľa a starej matke boli právoplatne zamietnuté.

9. V upovedomení krajská prokuratúra popísala stručne skutkový stav, v zmysle ktorého počas realizovaného styku otca maloletého a starej matky so sťažovateľom v prírode na špecifikovanom mieste, ktoré stretnutie sa malo síce uskutočniť bez prítomnosti sťažovateľky, táto však napriek uvedenej skutočnosti sa stretnutia zúčastnila a zdržiavala sa v blízkosti, stará matka odprevadila maloletého na toaletu na účel vykonania malej potreby. Uviedla, že skutkové zistenia nenasvedčujú, že by došlo zo strany starej matky k neprípustnému konaniu sexuálneho charakteru voči maloletému sťažovateľovi, ako to tvrdila sťažovateľka v trestnom oznámení. Poukázala na lekársku správu (vydanú niekoľko dní po vyšetrovanom incidente), v ktorej ošetrujúca lekárka odporučila sťažovateľke neodkladné vyšetrenie maloletého sťažovateľa u pedopsychiatra, ktoré však podľa krajskej prokuratúry sťažovateľka s maloletým synom napriek lekárskej odporúčaniu neabsolvovala. Ďalej poukázala na správu špecifikovaného centra, v ktorej je zachytené vlastné vyjadrenie maloletého na terapeutickom sedení, v ktorom tento popísal asistenciu starej mamy pri návšteve toalety, ktorá sa mu nepáčila iba z toho dôvodu, že to „ako veľký chlapec už nepotrebuje a lezie mu to na nervy“. Upozornila na skutočnosť, že uvedená organizácia so sťažovateľkou

spoluprácu ukončila z dôvodu straty dôvery, keďže si sťažovateľka priebeh terapeutického sedenia s maloletým bez súhlasu nahrávala pre možné ďalšie použitie. Krajská prokuratúra uzavrela, že uvedené predložené správy odborníkov tvrdenia sťažovateľky o neprípustnom správaní starej matky voči maloletému neosvedčujú. K námietke sťažovateľky o potrebe vykonania osobného výsluchu maloletého sťažovateľa za pribratia psychológa krajská prokuratúra vysvetlila, že to považuje za súčasnej dôkaznej situácie za nadbytočné a z hľadiska záujmov maloletého za zbytočne traumatizujúce. V tomto kontexte pripomenula, že sťažovateľka mala odporúčané absolvovať v záujme maloletého vyšetrenie u pedopsychiatra, čo však neurobila.

10. Vychádzajúc z informácií uvedených v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd je toho názoru, že v namietanom upovedomení krajskej prokuratúry bola venovaná trestnému oznámeniu sťažovateľky, resp. jej námietkam k spôsobu jeho vybavenia náležitá pozornosť, keď krajská prokuratúra v namietanom upovedomení vyjadrila odôvodnený právny názor na zistený skutkový stav. Konštatuje, že namietané upovedomenie krajskej prokuratúry nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a právne závery v nich vyslovené je nutné považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať.

11. Ústavný súd je predovšetkým toho názoru, že záver orgánov činných v trestnom konaní vrátane krajskej prokuratúry, že zistený skutkový stav nijako nepodporuje tvrdenie sťažovateľky o vykonaní nedovolených praktík na maloletom sťažovateľovi zo strany jeho starej matky, má náležitú a zároveň logickú oporu v prezentovanom dokazovaní. Vyjadrenie samotného maloletého sťažovateľa v bezpečnom prostredí a atmosfére (terapeutický rozhovor s maloletým vykonaný špecifikovanou odbornou inštitúciou) nesignalizuje, že by malo dôjsť zo strany starej matky k neprípustnému konaniu sexuálneho charakteru, naopak, informácie poskytnuté samotným maloletým sťažovateľom svedčia iba o neškodnom nedorozumení pri prejavovaní pozornosti a starostlivosti zo strany starého rodiča voči svojmu vnúčaťu. Pokiaľ ide o výhrady sťažovateľky k nevykonaniu výsluchu maloletého sťažovateľa, v rámci ktorých prezentuje svoje presvedčenie, že jediným relevantným dôkazom v posudzovanej veci bol osobný formálny výsluch maloletého sťažovateľa vykonaný v rámci trestného konania, ústavný súd pripomína zásadu voľného hodnotenia dôkazov. Z obsahu tejto zásady okrem iného vyplýva, že zákon nepriznáva žiadnemu dôkazu *a priori* osobitný význam a ani neupravuje, aké množstvo dôkazov, resp. aký konkrétny dôkaz treba vykonať na preukázanie určitej skutočnosti. Inými slovami, to, že nebol v posudzovanej veci vypočutý maloletý sťažovateľ (ako potenciálny priamy svedok – poškodený), automaticky neznamená nedostatočnosť vykonaného dokazovania. Ako už bolo popísané, relevantná dôkazná situácia (napr. správa z terapeutického sedenia s maloletým sťažovateľom) prezentovaná orgánmi činnými v trestnom konaní a krajskou prokuratúrou nijako nepotvrdovala tvrdenia sťažovateľky o sexuálnom konaní. Sťažovateľkou požadovaný výsluch tak bol vyhodnotený ako nadbytočný a zároveň kontraproduktívny (škodlivý vo vzťahu k záujmom maloletej osoby).

12. Ústavný súd pripomína, že sťažovateľka ako oznamovateľka trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jej oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jej predstave (napr. II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09, I. ÚS 229/2020). Vychádzajúc z uvedených zistení, ústavný súd dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci krajskej prokuratúry sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľmi označených článkov ústavy a dohovoru, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56

ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2026

Peter Molnár
predseda senátu